

Goede vrienden en vriendinnen, dames en heren

Voor het tweede jaar op rij zijn we genoodzaakt onze jaarlijkse Rerum Novarumviering online te beleven. Dit jaar is dat zeer jammer, omdat we jullie allemaal hadden willen ontmoeten op de viering van 100 jaar beweging en 75 jaar sociale zekerheid. Niettemin willen we jullie de kans geven om dit feestelijk gebeuren toch actief mee te maken. We doen dat zoals we dat nu al meer dan anderhalf jaar doen: *coronaproof*. We wandelen en fietsen langs historische en betekenisvolle plaatsen en monumenten van onze beweging. Maar daarover straks meer.

100 jaar arbeidersbeweging ... 100 jaar bewegen op het middenveld van onze samenleving! Het middenveld dat de brug wil zijn tussen het individu en de overheid, het middenveld dat aan het individu stem en invloed geeft om de samenleving mee in te richten.

Dat middenveld heeft het vandaag niet gemakkelijk, niet alleen door de coronapandemie, maar ook door het beleid van bepaalde overheden of partijen. Dat beleid is erop gericht de individuele burger te plezieren met allerlei cheques, of die burger de volle verantwoordelijkheid te geven voor zijn handelen. Je eigen belang aantonen, best langs juridische weg, is de nieuwe manier van beleid maken. De afstand tussen burger en politiek wordt verkleind door het middenveld, dat in zijn volle waarde moet erkend worden. Dat is iets anders dan het primaat van de politiek, zoals we dat nu ervaren rond de reorganisatie van Vlaanderen, de installatie van pijpleidingen, de willekeurige bomenkap, de vermaatschappelijking van zorg, enzovoorts.

Goed beleid maken -zo moeten sommigen leren- doe je in een constructieve en democratische participatie met verenigingen, belangengroepen, het middenveld.

Wij beseffen maar al te goed het belang van onze mutualiteit, die vanuit solidariteit erover waakt dat de gezondheidszorg betaalbaar blijft, die zich het lot van chronisch zieken aantrekt, die met Samana de ondersteuning van de mantelzorg garandeert, die het aandurft om de kijk op ziek-zijn om te buigen tot promotie van gezondheid in al zijn aspecten.

Wat zou er geworden zijn van de loon- en arbeidsvoorwaarden van de vele werknemers zonder de vakbonden. Zelfs vandaag spelen zij een belangrijke rol in het mee bepalen van de welvaart en de loon- en arbeidsvoorwaarden voor de toekomst.

Opkomen voor de zwakkeren is voor hen en onze beweging een leitmotief, net zoals voor de sociaal-culturele organisaties zoals Femma, KWB, OKRA, KAJ, Pasar. Niet alleen geven zij kansen aan mensen op ontmoeten en vorming, jawel, zij zorgen er ook voor dat belangen van hun doelgroepen aangekaart worden bij overheden. Ook hun zorg is: niemand uitsluiten en ervoor zorgen dat iedereen mee kan.

Dat geldt nog meer voor het Internationaal Comité, dat inspanningen levert opdat nieuwkomers, migranten en vluchtelingen, allochtonen, als gelijkwaardige mensen hun plaats kunnen opnemen in onze samenleving. Hoe zouden we de zorg om onze ouderen, die nog graag in hun vertrouwde omgeving willen wonen, aanpakken mocht Familiehulp niet opgericht zijn om hen een waardig 'thuisleven' te helpen behouden. En dat we niet voor eigenbelang gaan, bewijst Wereldsolidariteit al jaren.

Kortom, tijdens de 100 jaren dat we met zijn allen werkten aan een warme samenleving blijken tal van partners van onze beweging hun verantwoordelijkheid te hebben genomen. De vrijheid om zich te verbinden, om zich te verenigen heeft, mede dank zij de inzet van duizenden vrijwilligers, prachtige initiatieven en voorzieningen voortgebracht waarop we terecht fier mogen zijn. Ik wil dan ook vandaag, op dit feestmoment, weliswaar vanop afstand hulde en dank uitspreken voor jullie belangeloze inzet, voor jullie trouwe engagement.

Ik zei: “Vanop afstand!” Immers, door de vreselijke pandemie zijn we stilgelegd, is het middenveld ogenschijnlijk verdwenen. We kunnen nog niet samenkomen, vergaderen, activiteiten organiseren. We bleven angstvallig in ons kot wachten op beterschap en op vaccinaties. En toch hebben jullie tijdens de voorbije periode de band met elkaar bewaard: er werden stoep- en deurcontacten georganiseerd, er werden attenties bezorgd tijdens de feestdagen, er werd gebeld, geskyped, enz. We gaven elkaar hoop en perspectief. Perspectief dat er morgen zit aan te komen, ook al zullen we nog wat geduld moeten oefenen en ons nog lange tijd aan de veilige basisregels moeten houden.

Toch wil ik jullie oproepen om eens het mag terug uit uw kot te komen. Begin voorzichtig en overtuigd aan de heropstart van uw afdeling, uw vereniging. Op het eerder genoemde middenveld bieden jullie kansen aan mensen om mekaar terug te ontmoeten, mekaar terug te zien en in levende lijve te spreken. We verlangen er allen naar. Ons geteisterde mentale welzijn zal erdoor opgekrikt worden, ook al zal deze heropstart voor velen onder jullie niet evident zijn.

Met economische en maatschappelijk relanceplannen, met financiële ondersteuning via lokale overheden, kan deze heropstart vergemakkelijkt worden. Toch zal het van ieder van ons een inspanning vragen om het samenleven, samenwonen en samenwerken terug kleur te geven. Ik wil u daartoe veel moed toewensen.

Die nieuwe toekomstige samenleving, ook in Limburg dromen we daarover. Met de actie ‘Red Limburg’, ondertekend door 69 middenveldorganisaties en duizenden burgers, wilden we niet alleen ondersteuning geven aan de burgemeesters en de gouverneur, maar wilden we ook de Vlaamse overheid duidelijk maken dat Limburg best één referentieregio blijft voor goed bestuur en samenwerking en liefst niet opgedeeld wordt in drie van bovenuit opgelegde regio’s. Of dit advies ook zal gevolgd worden is momenteel nog koffiedik kijken.

Ook met SALKturbo waren we -vorig jaar al- vragende partij om aan elke tafel een zogenaamde welzijnsstoel toe te voegen. De inspirerende en creatieve samenkomsten, waarvoor dank aan de initiatiefnemers, leverde tal van ideeën. Door de participanten werden meer dan 300 projectvoorstellen geformuleerd. Met het oog op medefinanciering door Europa worden binnenkort projecten geselecteerd. Allicht zullen economisch georiënteerde projecten zoals Health Campus Limburg de finale beslissingsfase wel halen.

Als beweging maken we ons echter zorgen over de vele projecten met betrekking tot onderwijs, welzijn en samenleven. Heel wat geïnteresseerde partners lieten hun engagement kennen, alleen lopen ze nu verloren in de hoeveelheid van projecten, staan ze vaak alleen of worden ze onvoldoende ondersteund in hun engagement. Wij willen de ‘SALKleiders’ uitnodigen om te coördineren, te ordenen en te ondersteunen.

Concreet kan dat betekenen dat in de chaos van projecten rond inclusie gezocht wordt naar clustering van die projecten die qua thematiek aan elkaar raken. Vele partners hebben niet de middelen, noch qua personeel, noch qua finances, om in de uitwerking van deze geclusterde projecten het voortouw te nemen. Of POM Limburg en/of de provincie, ook al is welzijn misschien niet hun directe bevoegdheid, het voortouw kunnen nemen, is een vraag die om een antwoord roept. Het ontwikkelen van de Limburgse samenleving zal ook moeten gebeuren met de ontwikkeling van de Limburgers, willen ze kunnen participeren aan de samenleving, aan het Limburg van morgen.

Goede vrienden, onze hoop, na 100 jaar beweging, is niet alleen gevestigd op de *decisionmakers* in onze Limburgse samenleving, maar ook op ieder van jullie. Als we de samenleving van morgen duurzaam, rechtvaardig, warm en sociaal willen maken, dan zullen alle spelers hun rol moeten spelen. Wij als middenveldbeweging staan klaar om de volgende 100 jaar onze verantwoordelijkheid op te nemen. Doen jullie mee?

Nog een fijne feestdag!

Rik Bloemen, voorzitter beweging.net Limburg
Hasselt, 13 mei 2021